

Nr 135.

Av herr **Persson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till moderskapspenning.*

Under femte huvudtiteln i årets statsverksproposition har till *moderskapspenning* för budgetåret 1941/42 begärts ett förslagsanslag av 4 150 000 kronor.

Såsom i propositionen omförmälts skall av statsmedel utgå moderskapspenning med ett belopp av 75 kronor till kvinna, som till lindrande av de med barnsörden förenade kostnaderna är i behov därav. Enligt de ursprungliga bestämmelserna skulle, där ej särskilda omständigheter till annat föranledde, sådant behov anses föreligga, om för kvinnan eller, där hon vore gift och sammanlevde med sin man, för makarna tillsammans vid senaste taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt icke upptagits beskattningsbart belopp, uppgående till minst 3 000 kronor. Genom 1940 års förordning, som trädde i kraft den 1 juli 1940, sänktes ifrågakarande behovsgräns från 3 000 till 2 500 kronor.

När moderskapspenningen vid 1937 års riksdag beslöts, uttalades reservationsvis av tvenne medlemmar av riksdagens andra lagutskott, att de varken kunde finna det ekonomiskt tillrådligt eller ur andra synpunkter lämpligt att frångå en verklig tillämpning av behovsprincipen i fråga om moderskapspenningen. Denna bör tilldelas i alla de fall, då den kan antagas vara av betydelse för de syften den är avsedd att främja, men i övrigt bör den icke utgå. Om den lämnas, även där den är praktiskt taget utan betydelse, kan den långt ifrån att vara till gagn snarast komma att verka i icke önskvärd riktning. Dessa synpunkter synas alltfört vara värda beaktande.

Angående den år 1940 genomförda författningsändringen, varigenom den övre gränsen för erhållande av detta understöd — s. k. behovsgränsen — sänkts från 3 000 kronor till 2 500 kronor, uttalar pensionsstyrelsen, att denna i stort sett icke komme att påverka anslagsbehovet. Denna sänkning är således att betrakta som praktiskt taget värdelös ur besparingssynpunkt. Man måste emellertid säga sig, att lika önskvärt som det är att hjälp bringas där verkligt behov föreligger, lika stötande för rättsmedvetandet är det att sådant bidrag, som här avses, skall utgå till familjer i förhållandevis god ställning.

Vid 1937 års riksdagsbehandling av frågan förordades sålunda av ovan berörda reservanter i utskottet att en övre gräns för erhållande av moderskapspenning skulle dragas vid 2 000 kronor beskattningsbar inkomst. Sedan dess ha emellertid dels familjeavdragen vid beskattning avsevärt höjts, dels även statens ekonomiska ställning i hög grad försämrats. Under sådana förhållanden synes en sänkning av den s. k. behovsgränsen till en beskattnings-

bar inkomst av 1 500 kronor välmotiverad. Med hänsyn till nu gällande avdrag innebär detta enligt vår uppfattning ingalunda att verkligt behövande uteslutas.

Om den beskattningsbara inkomstgränsen sättes till 1 500 kronor kunna familjeförsörjare erhålla moderskapspenning i de olika dyrorterna upp till följande inkomstbelopp:

	Ortsgrupp	I	II	III	IV	V
För man, hustru och 1 barn		3 990	4 170	4 350	4 530	4 710
» » » » 2 »		4 680	4 920	5 160	5 400	5 640
» » » » 3 »		5 730	6 060	6 390	6 720	7 050
» » » » 4 »		6 780	7 200	7 620	8 040	8 460

De som genom den här ifrågasatta sänkningen av den övre gränsen skulle uteslutas från att erhålla moderskapspenningen synas vara i en sådan ställning, att för dem knappast kan anses vara av större betydelse om de erhålla de 75 kronorna eller ej.

Med hänsyn till statsverkets ekonomiska situation är det även under sådana förhållanden välmotiverat att sparsamhet iakttages.

Med hänsyn härtill påyrkas

sådan ändring av gällande bestämmelser ang. moderskapspenning — förordning av den 11 juni 1937 (nr 338) — att övre gränsen för erhållande av sådant bidrag sänkes från 2 500 till 1 500 kronor beskattningsbar inkomst.

Stockholm den 23 januari 1941.

Ivar Persson
i Skabersjö.

Joh. Friggeråker.

Allan Holstenson.